

17 Konsumtion av livsmedel

Kapitel 17 innehåller information om direktkonsumtionen av livsmedel, om kostens näringsinnehåll samt om livsmedelskonsumtionen enligt nationalräkenskaperna.

Sammanfattning

Direktkonsumtion av livsmedel

Med direktkonsumtion av livsmedel avses de totala leveranserna av livsmedel till privat-hushåll och storkök samt producenternas hemmaförbrukning. Redovisning sker i kvantiteter per capita samt i miljoner kilo respektive kr.

Enligt **tabell 17.1** har per capita-konsumtionen av *mjöl och gryn* sedan 1995 fram t.o.m. 1999 sjunkit något medan konsumtionen av färdiga produkter av mjöl och gryn ökat. Framförallt visar pastaprodukterna en stigande trend men även kaffebröd och konditorivaror.

Konsumtionen per capita av *kött* har ökat förhållandevis kraftigt under senare år, framförallt av griskött, medan konsumtionen av charkprodukter uppvisar en sjunkande trend. Konsumtionsökningen förklaras av den gynnsamma prisutvecklingen på kött, bl.a. som följd av EU-inträdet.

Konsumtionen av *fisk* visar inget tydligt utvecklingsmönster. Möjligen skulle det kunna hävdas att konsumtionen av färsk och djupfrysad fisk delvis ersatts av fiskkonserver och beredd fisk.

I direktkonsumtionen av *mjölk* har sedan 1995 lätt- och minimjölken minskat sin andel till förmån för mellanmjölken samtidigt som standardmjölken minskat kraftigt, med 13 %.

Konsumtionen av *ost och ägg* har sedan 1995 legat på en stabil nivå.

Konsumtionen av *smör och margarin* minskade med 17 % mellan 1995 och 1999. Såväl konsumtionen av lättmargarin som av det fetare smöret och margarinet har gått ned medan matolja (tillsammans med majonnäs) ökat med runt 40 %.

I fråga om *köksväxter* redovisas överlag kraftiga höjningar av per capita-konsumtionen. Sålunda har konsumtionen av rotfrukter (främst morötter) ökat med 30 % och av färska köksväxter (med bl.a. tomat) med 20 %.

Konsumtionsmönstret vad gäller *frukt och bär* är förhållandevis splittrat. Konsumtionen av citrusfrukter och vindruvor har minskat något medan bananer, meloner och övrig färsk frukt ökat, med drygt 20 %.

Konsumtionen av *färsk potatis* har gått ned från 57 till 44 kg per person, dvs. med 23 %. Samtidigt har konsumtionen av potatisprodukter som t.ex. chips och olika slags frysta och kylda potatisprodukter ökat från 7,5 till 11 kg eller med 47 %. Till en del torde den ökade konsumtionen av pastaprodukter (se ovan) förklara nedgången i potatiskonsumtionen.

Konsumtionen av *läskedrycker och mineralvatten* har ökat från 70 till 83,5 liter, dvs. med 19 % medan konsumtionen av *lätt- och folköl* minskat, från 43,5 till 35 liter (12 %). När det gäller *alkoholhaltiga drycker* har en viss övergång skett från spritdrycker till det alkoholsvagare starkölet och vinet.

Kostens näringsinnehåll

Sedan 1980 har *energitillförseln* per person och dag varit i stort sett oförändrad, 12,2 MJ/år 1999 (**Tabell 17.3**).

Tillförseln av *protein* har ökat med drygt 25 % sedan 1980, från 87 g per person och dag till 94 g år 1999. Våra viktigaste proteinkällor är kött, bröd och spannmålsprodukter samt mjölk och ost (**Tabellerna 17.3-4**).

Fettkonsumtionen har minskat sedan mitten av 1980-talet och år 1999 konsumerades 121 g per person och dag. År 1999 bidrog fett

med drygt 36 % av energitillförseln, vilket är något mer än vad som rekommenderas. Fett erhålls främst genom konsumtion av matfett och kött (**Tabellerna 17.3–4**).

Sedan 1980 har *kolhydratintaget* varit tämligen konstant och det uppgick 1999 till 340 g per person. Kolhydrater erhålls i första hand från bröd och spannmålsprodukter (**Tabellerna 17.3–4**).

De viktigaste livsmedlen för vårt intag av A-vitamin är kött och köttvaror, köksväxter och matfett. Frukt och bär, köksväxter samt potatis svarar för den dominerande delen av vårt intag av C-vitamin medan vårt intag av järn främst tillgodoses av bröd och spannmålsprodukter samt kött och köttvaror. De viktigaste källorna för kalciumintaget är mjölk och ost. Tiaminet (B₁-vitamin) får vi främst från bröd- och spannmålsprodukter men även kött är en viktig tiaminkälla. Fibrer får vi främst genom bröd och spannmålsprodukter (**Tabell 17.5**).

Livsmedelskonsumtionen enligt nationalräkenskaperna

Enligt nationalräkenskaperna utgjorde utgifter för livsmedel och icke alkoholhaltiga drycker år 2000 drygt 12 % av hushållens totala utgifter. Alkoholhaltiga drycker svarade för 2 % av den totala konsumtionen. Av livsmedelsutgifterna exklusive drycker var kött den största posten, 22 %. I nationalräkenskaperna räknas inte utgifter för livsmedel och drycker i restaurang och storkök till området livsmedel utan klassas som utgifter för tjänst (**Tabell 17.6**).

I fast penningvärde har utgifterna för livsmedel och icke alkoholhaltiga drycker ökat med 12 % sedan 1993 medan motsvarande ökning av hushållens totala konsumtion är knappt 17 %. De icke alkoholhaltiga dryckerna har ökat med 20 % medan de alkoholhaltiga dryckerna minskat med 5 %. Minskningen för starkspriten är närmare 30 %. Indextalen speglar också den kvantitetsmässiga utvecklingen av konsumtionen av livsmedel och drycker (**Tabell 17.7**).

Om statistiken

Jordbruksverkets konsumtionsberäkningar

Jordbruksverket, (tidigare Jordbruksnämnden) har sedan början av 1940-talet svarat för beräkningarna av livsmedelskonsumtionen i landet. Fram t.o.m. 1999 skedde beräkningar av både *direktkonsumtionen* och den s.k. *totalkonsumtionen*, men fr.o.m. 2000 avser beräkningarna primärt bara totalkonsumtionen. Eventuellt kommer dock för vissa grövre aggregat att längre fram även utföras beräkningar av direktkonsumtionen.

Med *direktkonsumtion* av livsmedel avses de totala leveranserna av livsmedel till enskilda hushåll och storhushåll samt konsumenternas hemmaförbrukning, den s.k. naturakonsumtionen. Direktkonsumtionen av olika livsmedel har angivits i både kvantiteter och värden. Så långt det är möjligt har redovisning skett i den form varorna nått konsumenten, dvs. som jordbruksprodukter, halvfabrikat, konserver, djupfrysta varor, färdiglagad mat etc.

Med *totalkonsumtion* av livsmedel avses den totala åtgången av olika råvaror för humankonsumtion. Totalkonsumtionen innefattar därför alla de råvaror och halvfabrikat som konsumeras direkt, dels de råvaror och halvfabrikat som livsmedelsindustrin förbrukar för att tillverka livsmedel av högre förädlingsgrad för direktkonsumtion. Resultaten redovisas endast i kvantiteter (kg eller liter).

Underlaget till Jordbruksverkets konsumtionsberäkningar är verkets statistik rörande t.ex. slakt och egna undersökningar av t.ex. kvarnarnas leveranser av mjöl. Vidare används SCB:s statistik över industrins varuproduktion samt import och export. Omläggningar och försämringar i samband därmed i SCB:s utrikeshandelsstatistik samt i statistiken över industrins varuproduktion är den främsta anledningen till nedläggningen av direktkonsumtionsberäkningarna i deras hittillsvarande form fr.o.m år 2000.

Kostens näringsinnehåll

Beräkningarna avseende kostens näringsinnehåll baseras på uppgifter från Jordbruksverkets konsumtionsberäkningar samt en vid Livsmedelsverket utvecklad livsmedelsdatabas. Denna innehåller näringsvärden för ca 1 700 livsmedel och maträtter. Näringsvärdena baseras främst på Livsmedelsverkets egna analyser. Beräkningarna har hittills haft direktkonsumtionsberäkningarna som underlag men fr.o.m. 2000 planeras de, till följd av dessas nedläggning, ske enligt annan teknik.

Livsmedelskonsumtionen enligt nationalräkenskaperna

Inationalräkenskaperna (SNR) beskrivs i form av ett kontosystem vårt lands ekonomiska aktiviteter och utveckling på ett konsistent och överskådligt sätt. Produktionen redovisas indelad i de två huvudsektorerna näringslivet och offentliga myndigheter/hushållsorganisationer. Näringslivsredovisningen sker med uppdelning på bransch. För varje bransch, t.ex. livsmedelsindustri, visas produktionsvärde, förbrukning och förädlingsvärde. Summan av alla förädlingsvärden ger bruttonationalprodukten (BNP) mätt från produktionssidan. Produktionens användning redovisas uppdelad på privat konsumtion, statlig och kommunal konsumtion, export samt bruttoinvesteringar och lagerinvesteringar. Summan av dessa användningar med avdrag för import ger BNP från användningssidan.

Varje kvartal beräknas i SNR värdet av den totala konsumtionen i landet. Beräkningsprinciperna följer de internationella rekommendationerna på området. För den privata konsumtionen sker uppdelning efter ändamål (typ av varor och tjänster). I årsstatistiken delas livsmedelskonsumtionen upp på vissa varugrupper enligt en grövre indelning än den Jordbruksverket använder för sina beräkningar av livsmedelskonsumtionen.

Underlaget till SNR:s beräkningar av livsmedelskonsumtionen är i första hand Jord-

bruksverket:s konsumtionsberäkningar. SNR:s beräkningar skiljer sig från Jordbruksverkets genom att den offentliga livsmedelskonsumtionen i storkök vid t.ex. skolor och sjukhus samt livsmedelskonsumtion i restauranger inte ingår i SNR:s redovisning för livsmedel. Däremot ingår restaurangutgifter i SNR:s redovisning av hushållens totala konsumtion. Även i en del andra avseenden är beräkningsprinciperna olika.

Nationalräkenskapernas indelning i ändamålsgrupper är ändrad fr.o.m. maj 1999. Den baseras på den inom EU tillämpade COICOP-indelningen (Classification of Individual Consumption by Purpose), vilken fr.o.m. 2000 även används vid de svenska beräkningarna av konsumentprisindex.

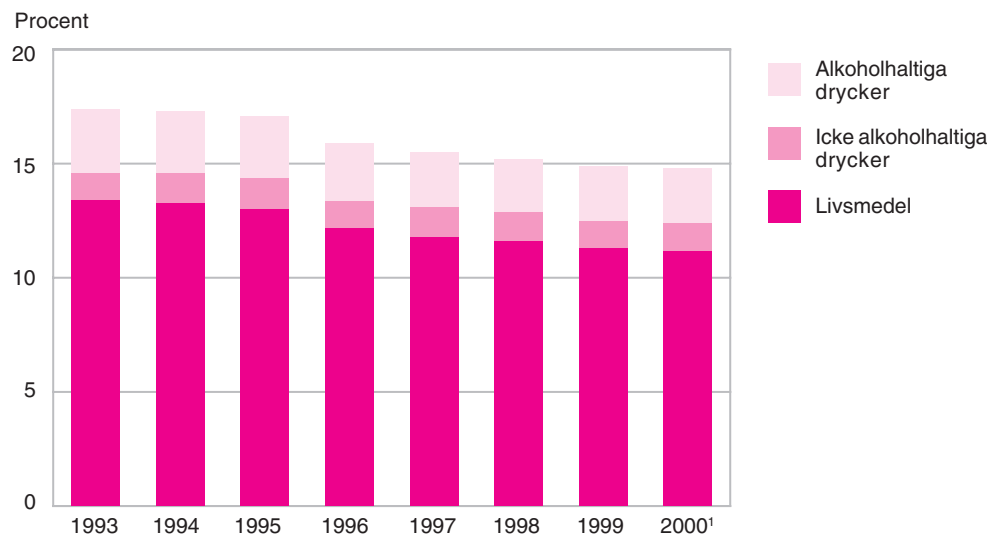
Annan publicering

Jordbruksverket har varje år publicerat konsumtionsberäkningarna i särskilda rapporter. Den senaste redovisningen av direktkonsumtionen inklusive vissa uppgifter om kostens näringsinnehåll har lämnats i "Konsumtionen av livsmedel m.m. 1996–1999", Jordbruksverket, Rapport 2000:13

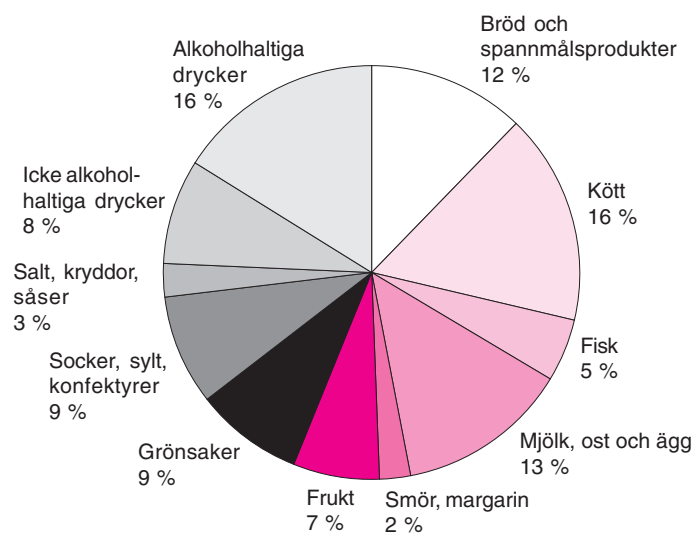
Totalkonsumtionsberäkningarna har senast redovisats "Totalkonsumtionen av livsmedel och dess näringsinnehåll", Jordbruksverket, Statistikenheten, 2000-09-13.

Båda rapporterna är tillgängliga på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se.

Den privata konsumtionen enligt nationalräkenskaperna med uppdelning efter bl.a. olika livsmedel publiceras av SCB i Statistiska meddelanden serie NR. Nationalräkenskapssystemet redovisas numera enligt ENS 95 (Europeiska Nationalräkenskapssystemet), vilket sammanfaller med det av FN m.fl. rekommenderade. Detta system har beskrivits i "A System of National Accounts (SNA 93)". En dokumentation av det svenska nationalräkenskapssystemet väntas föreligga under 2001. Uppgifterna för 2000 i tabellerna är preliminära och baseras på beräkningsunderlag vid SCB.

Figur 17A**Privat konsumtion av livsmedel och drycker enligt nationalräkenskaperna i procent av värdet av hushållens totala konsumtion 1993–2000***Private consumption of food and beverages according to the National Accounts, per cent of total consumption expenditures*

Källa: SCB, Nationalräkenskaperna.

Figur 17B**Privat konsumtion av olika livsmedel och drycker 2000 enligt nationalräkenskaperna, fördelning i procent, preliminära uppgifter***Private final consumption of different foodstuffs and beverages according to the National Accounts, percentages, provisional data*

Källa: SCB, Nationalräkenskaperna.

Tabell 17.1

Direktkonsumtion av livsmedel 1995–1999, kilo eller liter per person*Consumption of food. Kilogrammes or litres per person*

Uppgifterna nedan avser varans art före den slutliga beredningen i hemmet. Sålunda redovisas t.ex. endast marknadsförda produkter i positionerna 12–17, medan hembakade produkter redovisas under vetemjöl, ägg, socker osv.

	En- het	Varu- kod	1995	1996	1997	1998 prel.	1999 prel.
Befolkningstal, milj. (medeltal personer)			8,827	8,841	8,846	8,851	8,858
Bröd och spannmålsprodukter							
<i>Mjöl och gryn</i>	kg	1–5	21,3	18,9	18,7	18,7	18,0
Vetemjöl, rågmjöl o. mjöl av annan spannmål	kg	1–3	14,1	13,2	12,7	12,4	11,6
Risgryn	kg	4	4,1	3,1	3,4	3,7	3,8
Havregryn och gryn av annan spannmål	kg	5	3,1	2,6	2,6	2,6	2,5
<i>Mjölprodukter, exkl. bröd och konditorivaror</i>	kg	7–10	10,6	11,7	11,9	12,2	12,9
Mixer m.m. av mjöl el. annan spannmål, vållingpulver	kg	7–8	1,5	1,4	1,4	1,4	1,5
Makaroner, spaghetti och liknande produkter	kg	9	5,4	5,9	6,3	6,5	6,9
Majsflingor, rostad ris, ostbågar, popcorn	kg	10	3,7	4,3	4,1	4,3	4,6
<i>Bröd och konditorivaror</i>	kg	12–17	55,2	57,7	58,5	56,5	58,0
Knäckebröd m.m. ¹	kg	12	4,2	4,1	3,9	3,8	3,7
Skorpor och skorpmjöl	kg	13	0,5	0,8	0,9	0,5	0,5
Mjukt matbröd	kg	14	36,6	37,3	37,9	36,2	37,6
Kex, rån och torra småkakor	kg	15	4,6	4,8	4,7	4,9	4,8
Kaffebröd m.m. ²	kg	16	3,9	4,5	4,7	4,8	4,8
Bakelser, tårter, sockerkakor o.övr. bakverk ²	kg	17	5,5	6,2	6,4	6,3	6,6
Kött och köttvaror							
<i>Kött, färskt och djupfryst³</i>	kg	20–27	31,3	32,4	34,8	36,6	38,0
Hemslakt av kalv, svin och får	kg	20	0,4	0,2	0,2	0,2	0,3
Nöt- och kalvkött, färskt ³	kg	21–22	7,1	8,2	9,0	9,0	9,5
Griskött, färskt ³	kg	23	12,9	13,3	14,7	15,7	15,2
Fårkött, färskt	kg	24	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7
Fjäderfåkött, färskt och djupfryst ³	kg	25	8,2	8,1	8,4	8,9	10,2
Renkött, färskt och djupfryst	kg	26	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Kött av vilt, färskt och djupfryst	kg	27	1,9	1,9	1,8	2,0	2,0
<i>Charkuterivaror, köttkonserver m.m.³</i>	kg	29–32	23,2	25,6	24,1	24,0	23,6
Lever, njure och tunga ³	kg	29	0,5	0,7	0,8	0,7	0,7
Skinka, kassler o. andra oblandade charkvaror ³	kg	30	5,7	6,0	5,4	5,8	5,7
Korv, pastejer o. andra blandade charkvaror ³	kg	31	15,7	18,3	17,2	16,7	16,3
Köttkonserver (exkl. soppor) ³	kg	32	1,4	0,5	0,8	0,8	0,8
<i>Övriga köttprodukter³</i>	kg	34, 36	9,7	12,6	12,4	13,0	13,9
Köttssoppor ³	kg	34	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5
Djupfrysta köttprodukter och djupfryst färdiglagad mat ³	kg	36	6,3	9,2	8,8	9,5	10,3
Fisk, kräftdjur och blötdjur							
Färsk och djupfryst fisk ⁴	kg	38–43	5,9	6,6	5,9	5,7	5,7
Djupfryst filéad fisk	kg	45–47	2,0	2,0	2,1	2,0	1,9
Konserver och beredd fisk	kg	49–56	5,8	5,8	5,9	6,5	6,7
Kräftdjur och blötdjur, även konserver	kg	58–59	3,0

1) Inklusive ströbröd av knäckebröd.

2) Uppgifterna baseras på bristfälligt underlag och är därför osäkra.

3) Ändrat beräkningsunderlag för kött fr.o.m. 1996 försvårar direkta jämförelser med uppgifterna t.o.m.1995.

4) Kvantiteterna från sport- och fritidsfiske ingår endast i begränsad omfattning. Uppgifterna baseras för sötvattensfisket på bristfälligt underlag och är därför i denna del osäkra.

5) Naturakonsumtion ingår inte.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 17.1 (forts.)

	En- het	Varu- kod	1995	1996	1997	1998 prel.	1999 prel.
Mjök							
Direktförsäld o. hemmaförbrukad mjök	liter	62	2,0	1,8	1,7	1,5	1,4
Lätt- och minimjök	liter	63	25,8	24,1	23,0	22,0	21,5
Mellanmjök m.m.	liter	64	45,0	47,8	48,6	49,2	49,4
Lättfil m.m.	liter	65	3,4	3,3	3,2	3,1	3,2
Standardmjök	liter	66	43,7	42,5	40,9	39,8	38,1
Filmjök	liter	67	9,6	9,2	10,2	10,2	10,3
Yoghurt, Kefir etc.	liter	68	15,2	15,6	16,3	16,2	16,9
Grädde, ost och ägg							
Grädde	liter	70–72	9,2	9,5	9,6	9,7	9,8
Tunn grädde	liter	70	1,3	1,4	1,4	1,5	1,5
Gräddfil	liter	71	1,2	1,3	1,4	1,4	1,5
Tjock grädde	liter	72	6,7	6,8	6,8	6,8	6,7
Mjökpulver	kg	74	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Ost	kg	75–78	16,4	16,3	15,9	16,2	16,7
Hårdost	kg	75	13,3	13,2	12,6	12,6	12,9
Smältost, mesvaror, ost av andra slag	kg	76–78	3,1	3,1	3,4	3,5	3,8
Ägg	kg	80	10,4	10,9	10,7	11,0	11,1
Matfett och majonnäs							
Smör och margarin	kg	82–84	17,2	16,7	15,6	15,2	14,2
Smör	kg	82	2,0	1,7	1,7	1,5	1,3
Hushållsmargarin (inkl. Bregott)	kg	83	9,8	9,9	9,2	9,0	8,3
Lättmargarin	kg	84	5,4	5,1	4,7	4,7	4,6
Majonnäs och matolja	kg	86–87	1,7	1,8	2,0	2,0	2,4
Köksväxter							
Rotfrukter	kg	89–90	8,7	9,5	10,2	11,0	11,3
Morötter	kg	89	7,5	8,1	8,9	9,9	10,1
Övriga rotfrukter	kg	90	1,2	1,3	1,3	1,2	1,2
Färska köksväxter	kg	92–99	31,0	33,1	34,0	35,9	37,2
Gurka	kg	92	3,3	3,3	3,6	3,7	3,7
Lök, purjolök	kg	93–94	6,3	6,7	6,1	6,8	6,8
Blom-, vit-, röd-, bryssel-, grön- o. salladskål	kg	95–96	6,5	7,2	7,1	7,0	7,1
Sallad	kg	97	4,0	4,3	4,7	5,0	5,4
Tomater	kg	98	7,4	7,6	8,2	8,7	9,2
Övriga köksväxter, färska	kg	99	3,5	4,1	4,4	4,6	4,8
Djupfrysta, torkade, inlagda, beredda eller konserverade köksväxter ²	kg	101–104	15,6	16,0	15,6	15,9	16,6
Frukt och bär							
Citrusfrukter och vindruvor	kg	106–107	17,2	17,8	17,3	16,7	15,5
Mandel och nötter	kg	108	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5
Äpplen och päron ⁵	kg	109	13,5	13,9	15,4	14,3	14,1
Bananer, meloner, körsbär och övrig färsk frukt ⁵	kg	110–111	21,3	20,9	22,3	23,3	25,8
Hallon, jordgubbar, lingon och andra bär, färska eller djupfrysta ⁵	kg	112–113	1,6	1,6	1,8	1,6	1,6
Frukt och bär, hela eller i stycken, mosade, torkade eller konserverade	kg	114–115	4,2	4,3	4,7	4,8	5,2
Sylter, marmelader, fruktmos och geléer	kg	116	6,3	7,2	6,6	6,7	6,6
Soppor och buljonger, ej innehållande kött, även konserverade	kg	117–118	3,6	3,4	3,1	2,9	2,8
Safter och juicer	liter	119–120	19,7	19,8	19,3	19,1	19,3

Tabell 17.1 (forts.)

	En- het	Varu- kod	1995	1996	1997	1998 prel.	1999 prel.
Övriga livsmedel							
Potatis, färsk	kg	122	57,2	50,0	50,2	45,7	44,1
Potatisprodukter	kg	123–127	7,5	9,6	9,5	10,7	11,0
Socker	kg	129–130	11,3	11,9	11,5	11,2	10,1
Sirap	kg	131	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3
Kaffe, rostat	kg	133	7,5	8,4	7,7	7,5	7,5
Te	kg	134	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Kaffe och teextrakt, kakaopulver	kg	135–137	2,0	2,5	2,5	2,4	2,1
Honung	kg	139	0,5	0,6	0,5	0,5	0,5
Choklad och konfektyrvaror	kg	140	11,8	13,6	12,3	12,8	12,0
Såser (exkl. majonnäs)	kg	141	5,6	5,9	6,6	7,0	7,4
Glass	liter	142–143	13,7	13,8	14,2	12,7	13,0
Kryddor och salt	kg	145–146	2,6	2,5	2,4	2,4	2,4
Alkoholfria och alkoholhaltiga drycker							
<i>Läskedrycker och mineralvatten</i>	<i>liter</i>	<i>148–149</i>	<i>70,2</i>	<i>74,5</i>	<i>76,4</i>	<i>77,5</i>	<i>83,5</i>
Läskedrycker, cider m.m., kolsyrade	liter	148	58,2	64,6	69,1	70,5	76,1
Mineralvatten och annat kolsyrat vatten	liter	149	12,0	9,9	7,3	7,0	7,4
<i>Maltdrycker</i>	<i>liter</i>	<i>151–152</i>	<i>43,5</i>	<i>39,0</i>	<i>40,3</i>	<i>35,9</i>	<i>35,2</i>
Lättöl, lagrat (inkl. svagdricka)	liter	151	10,7	10,1	9,4	8,6	8,1
Öl, klass II (folköl)	liter	152	32,8	28,9	31,0	27,3	27,1
<i>Alkoholhaltiga drycker</i>							
Starköl	liter	156	21,8	20,6	21,8	21,9	24,7
Vin	liter	157	12,6	13,3	14,5	14,7	15,8
Spritdrycker	liter	158	3,4	3,1	2,8	2,7	2,8

Tabell 17.2
Direktkonsumtion av livsmedel 1995–1999, milj. kr
Consumption of food, million SEK

Uppgifterna nedan avser varans art före den slutliga beredningen i hemmet. Sålunda redovisas t.ex. endast marknadsförda produkter i positionerna 12–17, medan hembakade produkter redovisas under vetemjöl, ägg, socker osv.

	Varu- kod	1995	1996	1997	1998 prel.	1999 prel.
Bröd och spannmålsprodukter		19 740	18 573	18 696	18 651	19 460
<i>Mjöl och gryn</i>	1–5	1 484	1 189	1 154	1 186	1 200
Vetemjöl, rågmjöl o. mjöl av annan spannmål	1–3	591	478	439	427	422
Risgryn	4	570	456	507	536	582
Havregryn och gryn av annan spannmål	5	323	255	208	223	196
<i>Mjölprodukter, exkl. bröd och konditorivaror</i>	7–10	2 862	2 774	2 907	3 050	3 249
Mixer m.m. av mjöl eller annan spannmål, vällingpulver	7–8	627	537	543	563	573
Makaroner, spagetti och liknande produkter	9	1 040	943	1 049	1 045	1 121
Majsflingor, rostat ris, ostbågar, popcorn	10	1 195	1 294	1 315	1 442	1 555
<i>Bröd och konditorivaror</i>	12–17	15 394	14 610	14 635	14 415	15 011
Knäckebröd m.m. ¹	12	1 087	1 005	1 009	1 020	1 007
Skorpor och skorpmjöl	13	198	211	247	173	178
Mjukt matbröd	14	7 604	6 843	6 842	6 634	7 044
Kex, rån och torra småkakor	15	1 977	1 908	1 897	1 858	1 845
Kaffebröd m.m. ²	16	1 754	1 804	1 716	1 782	1 830
Bakelser, tårter, sockerkakor o. övriga bakverk ²	17	2 774	2 839	2 924	2 948	3 107
Kött och köttvaror³		32 093	32 837	32 781	33 547	33 736
<i>Kött, färskt och djupfryst³</i>	20–27	13 880	13 431	14 403	14 680	14 754
Hemslakt av kalv, svin och får	20	79	40	35	32	43
Nöt- och kalvkött, färskt ³	21–22	4 980	5 088	5 285	5 382	5 686
Griskött, färskt ³	23	6 021	5 745	6 517	6 535	5 993
Fårkött, färskt	24	304	290	309	341	361
Fjäderfåkött, färskt och djupfryst ³	25	1 653	1 532	1 555	1 645	1 901
Renkött, färskt och djupfryst	26	188	144	115	117	145
Kött av vilt, färskt och djupfryst	27	655	592	587	628	625
<i>Charkuterivaror, köttkonserver m.m.³</i>	29–32	14 733	15 014	14 116	14 265	13 887
Lever, njure och tunga ³	29	155	221	239	227	223
Skinka, kassler o. andra oblandade charkvaror ³	30	5 947	5 809	5 257	5 609	5 391
Korv, pastejer o. andra blandade charkvaror ³	31	7 926	8 748	8 250	8 061	7 899
Köttkonserver (exkl. soppor) ³	32	705	236	370	368	374
<i>Övriga köttprodukter³</i>	34–36	3 480	4 392	4 262	4 602	5 095
Kött soppor ³	34	184	136	140	144	145
Värdemässigt förädl.tillägg för ej djupfryst färdiglagad mat	35	281	251	213	216	221
Djupfrysta köttprodukter och djupfryst färdiglagad mat ³	36	3 015	4 005	3 909	4 242	4 729
Fisk, kräftdjur och blötdjur		8 992	9 041	8 500	8 589	9 226
Färsk och djupfryst fisk ⁴	38–43	2 451	2 758	2 354	2 329	2 446
Djupfryst filéad fisk	45–47	906	813	829	868	905
Konserver och beredd fisk	49–56	3 213	2 997	3 201	3 336	3 539
Kräftdjur och blötdjur, även konserver	58–59	2 422	2 473	2 116	2 056	2 336

1) Inklusivt ströbröd av knäckebröd.

2) Uppgifterna baseras på bristfälligt underlag och är därför osäkra.

3) Ändrat beräkningsunderlag för kött fr.o.m. 1995 försvårar direkta jämförelser med uppgifterna t.o.m.1995.

4) Kvantiteterna från sport- och fritidsfiske ingår endast i begränsad omfattning. Uppgifterna baseras för sötvattensfiske på bristfälligt underlag och är därför i denna del osäkra.

5) Naturkonsumtion ingår inte.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 17.2 (forts.)

	Varu- kod	1995	1996	1997	1998 prel.	1999 prel.
Mjök		8 804	8 387	8 629	8 666	8 777
<i>Konsumtionsmjök</i>	62–68	8 804	8 387	8 629	8 666	8 777
Direktförsäld och hemmaförbrukad mjök	62	67	61	56	49	45
Lätt- och minimjök	63	1 361	1 199	1 158	1 125	1 117
Mellanjök m.m.	64	2 430	2 448	2 541	2 616	2 667
Lättfil m.m.	65	217	203	206	201	209
Standardmjök	66	2 431	2 265	2 221	2 191	2 134
Filmjök	67	616	570	657	665	673
Yoghurt, Kefir etc.	68	1 682	1 641	1 790	1 819	1 932
Grädde, ost och ägg		13 187	12 767	12 558	12 815	13 058
<i>Grädde</i>	70–72	2 433	2 338	2 379	2 402	2 418
Tunn grädde	70	253	252	259	270	278
Gräddfil	71	258	252	282	292	307
Tjock grädde	72	1 922	1 834	1 838	1 840	1 833
Mjökpulver	74	41	31	25	23	22
<i>Ost</i>	75–78	8 538	8 287	8 040	8 153	8 434
Härdost	75	6 854	6 677	6 295	6 318	6 418
Smältost, mesvaror, ost av andra slag	76–78	1 684	1 610	1 745	1 835	2 016
Ägg	80	2 175	2 111	2 114	2 237	2 184
Matfett och majonnäs		4 425	4 159	4 078	3 984	3 904
<i>Smör och margarin</i>	82–84	3 975	3 752	3 621	3 523	3 354
Smör	82	578	504	518	475	409
Hushållsmargarin (inkl. Bregott)	83	2 225	2 175	2 082	2 026	1 926
Lättmargarin	84	1 172	1 073	1 021	1 022	1 019
Majonnäs och matolja	86–87	450	407	457	461	550
Köksväxter		9 081	8 775	9 261	9 922	10 282
<i>Rotfrukter</i>	89–90	766	842	952	1 066	1 172
Morötter	89	693	760	869	989	1 086
Övriga rotfrukter	90	73	82	83	77	86
<i>Färska köksväxter</i>	92–99	5 122	4 956	5 354	5 790	5 839
Gurka	92	585	530	635	659	654
Lök, purjolök	93–94	644	483	461	590	513
Blom-, vit-, röd-, bryssel-, grön o. salladskål	95–96	619	619	608	661	740
Sallad	97	887	900	1 028	965	1 092
Tomater	98	1 300	1 193	1 210	1 467	1 371
Övriga köksväxter, färska	99	1 087	1 231	1 412	1 448	1 469
Djupfrysta, torkade, inlagda, beredda eller konserverade köksväxter ²	101–104	3 193	2 977	2 955	3 066	3 271
Frukt och bär		13 897	13 128	13 535	13 558	13 888
Citrusfrukter och vindruvor	106–107	1 893	1 765	1 814	1 785	1 781
Mandel och nötter	108	535	484	541	524	504
Äpplen och päron	109	1 684	1 710	1 824	1 717	1 636
Bananer, meloner, körsbär och övrig färsk frukt ⁵	110–111	2 994	2 715	3 097	3 256	3 390
Hallon, jordgubbar, lingon och andra bär, färska eller djupfrysta ⁵	112–113	613	718	776	694	738
Frukt och bär, hela, i stycken, mosade, torkade eller konserverade	114–115	805	689	779	830	928
Sylter, marmelader, fruktmos o. geléer	116	1 614	1 506	1 317	1 373	1 419
Soppor och buljonger, ej innehållande kött, även konserverade	117–118	1 525	1 322	1 219	1 200	1 176
Safter och juicer	119–120	2 234	2 219	2 168	2 179	2 316

Tabell 17.2 (forts.)

	Varu- kod	1995	1996	1997	1998 prel.	1999 prel.
Övriga livsmedel		28 274	27 322	27 177	28 023	28 260
Potatis, färsk	122	3 304	2 218	1 809	1 843	2 518
Potatisprodukter	123–127	2 039	2 214	2 178	2 746	2 854
Socket	129–130	1 091	1 049	1 006	1 003	949
Sirap	131	64	58	53	51	49
Kaffe, rostat	133	5 058	4 472	4 890	5 065	4 306
Te	134	302	311	333	333	350
Kaffe och teextrakt, kakaopulver	135–137	904	1 004	1 206	1 131	958
Honung	139	170	211	234	256	228
Choklad och konfektyrvaror	140	8 232	8 942	8 248	8 840	8 725
Såser (exkl. majonnäs)	141	1 825	1 803	2 001	2 090	2 384
Glass	142–143	4 556	4 323	4 499	3 935	4 203
Kryddor och salt	145–146	729	717	720	730	736
Alkoholfria och alkoholhaltiga drycker		34 749	35 552	35 986	36 353	39 397
<i>Läskedrycker och mineralvatten</i>	<i>148–149</i>	<i>5 367</i>	<i>5 554</i>	<i>6 006</i>	<i>6 101</i>	<i>6 688</i>
Läskedrycker, cider m.m., kolsyrade	148	4 703	5 095	5 515	5 664	6 222
Mineralvatten och annat kolsyrat vatten	149	664	459	491	437	466
<i>Maltdrycker</i>	<i>151–152</i>	<i>4 322</i>	<i>3 903</i>	<i>4 521</i>	<i>4 182</i>	<i>4 198</i>
Lättöl, lagrat (inkl. svagdricka)	151	670	623	586	539	527
Öl, klass II (folköl)	152	3 652	3 280	3 935	3 643	3 671
<i>Alkoholhaltiga drycker</i>	<i>156–158</i>	<i>25 060</i>	<i>26 095</i>	<i>25 459</i>	<i>26 070</i>	<i>28 511</i>
Starköl	156	7 599	7 977	7 608	7 526	8 516
Vin	157	8 419	9 317	9 486	9 994	11 109
Spritdrycker	158	9 042	8 801	8 365	8 550	8 886
Summa livsmedel och drycker		173 242	170 541	171 201	174 108	179 988

Tabell 17.3**Näringsvärden per person och dag. Genomsnitt för hela befolkningen***Nutritive values per capita and day. Means for the whole population*

	Absoluta tal					Procentuellt bidrag till energitillförseln				
	Energi	Pro- tein	Fett	Kolhyd- rater	Alko- hol	Pro- tein	Fett	Kolhyd- rater	Alko- hol	Summa
	mJ ¹	g	g	g	g	%	%	%	%	%
1980	12,3	87	126	342	13,0	11,8	38,7	46,4	3,1	100
1985	12,2	86	125	343	12,2	11,8	38,5	46,8	2,9	100
1990	12,3	89	122	352	13,1	12,0	37,2	47,8	3,0	100
1995 ²	11,9	89	118	334	12,5	12,7	36,6	47,6	3,1	100
1996	12,2	90	120	343	12,0	12,6	36,5	48,0	2,9	100
1997 ³	12,2	92	121	343	12,4	12,8	36,6	47,6	2,9	100
1998, prel.	12,3	93	122	341	12,8	12,9	36,7	47,3	3,0	100
1999, prel.	12,2	94	121	340	12,8	13,1	36,5	47,4	3,0	100

1) 1 mJ (megajoule) = 239 kcal (kilokalorier).

2) Fr.o.m. 1995 ingår ej fibrer i kolhydrat och energivärdet.

3) Ändringar i underlaget för konsumtionsberäkningarna har medfört att uppgifterna fr.o.m. 1997 inte är helt jämförbara med uppgifterna för tidigare år.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 17.4

Genomsnittlig tillförsel av energi, protein, fett och kolhydrater per person och dag 1980 och 1999 med fördelning på olika livsmedel*Mean supply of energy, protein, fat and carbohydrates per capita and day by different foodstuffs*

	Energi, kJ		Protein, g		Fett, g		Kolhydrater, g	
	1980	1999 prel.	1980	1999 prel.	1980	1999 prel.	1980	1999 prel.
Bröd och spannmålsprodukter	3 028	3 296	17	20	12	15	134	142
Kött och köttvaror	1 321	1 442	23	27	23	25	5	4
Fisk, kräft- och blötdjur	220	228	6	6	3	3	1	1
Mjölk	1 129	855	17	13	11	8	25	21
Grädde och mjölkpulver	247	335	1	1	6	8	1	1
Ost	544	628	10	11	10	11	1	1
Ägg	166	163	4	3	3	3	0	0
Matfett	1 747	1 204	0	1	47	32	0	0
Köksväxter	205	277	2	3	1	1	9	11
Frukt och bär	692	778	1	2	1	2	36	40
Potatis och potatisprodukter	625	624	3	3	1	4	31	26
Socker och sirap	919	481	0	0	0	0	54	28
Andra livsmedel	891	1 078	3	3	8	10	32	38
Malt- och läskedrycker (exkl. starköl)	259	455	0	0	0	0	11	22
Starksprit, vin och starköl	326	366	0	0	0	0	2	4
Totalt livsmedel	12 319	12 211	87	94	126	121	342	340

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 17.5

Genomsnittlig tillförsel av vissa vitaminer, järn, kalcium och fibrer per person och dag 1999, milligram. Preliminära uppgifter*Mean supply of certain vitamins, iron, calcium and fibres per capita and day milligrams. Provisional data*

	A-vitamin ¹	C-vitamin	Tiamin ²	Järn	Kalcium	Fibrer
Bröd och spannmålsprodukter	89	1	0,76	4,1	97	10
Kött och köttvaror	592	1	0,53	3,8	28	0
Fisk, kräft- och blötdjur	31	0	0,04	0,4	15	0
Mjölk	139	3	0,15	0,2	442	0
Grädde och mjölkpulver	76	0	0,01	0,0	22	0
Ost	95	0	0,03	0,1	285	0
Ägg	56	0	0,02	0,5	13	0
Matfett	379	0	0,00	0,0	8	0
Köksväxter	462	42	0,11	1,2	52	4
Frukt och bär	21	46	0,10	0,7	29	3
Potatis och potatisprodukter	3	14	0,09	0,8	10	3
Socker och sirap	0	0	0,00	0,0	1	0
Andra livsmedel	22	3	0,04	1,0	72	1
Malt- och läskedrycker (exkl. starköl)	0	2	0,00	0,3	13	0
Starksprit, vin och starköl	0	0	0,00	0,5	11	0
Totalt livsmedel	1 964	111	1,88	13,7	1 097	21

1) Redovisning i retinolekvivalenter.

2) B₁-vitamin.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 17.6**Privat konsumtion efter ändamål 1993–2000 enligt nationalräkenskaperna (SNR), löpande priser, milj. kr***Private final consumption expenditure by purpose according to the National Accounts, current prices*

	COICOP ¹	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000 ²
Livsmedel o drycker	1	112 924	118 198	120 729	115 166	117 430	119 700	122 121	125 688
Livsmedel	11	103 669	107 358	109 148	104 428	105 872	107 980	110 166	113 358
Bröd och spannmålsprodukter	111	18 204	18 330	18 083	17 188	17 431	17 399	17 717	18 245
Kött	112	23 801	24 305	24 438	22 924	23 057	23 642	24 086	24 770
Fisk	113	5 933	6 324	6 273	6 504	6 604	6 953	7 123	7 314
Mjök, ost och ägg	114	18 394	18 761	19 162	18 631	18 935	19 189	19 540	20 052
Smör, margarin	115	3 951	3 846	3 712	3 572	3 447	3 395	3 463	3 556
Frukt	116	7 921	8 454	9 096	8 835	9 486	9 538	9 741	10 011
Grönsaker	117	9 848	10 837	11 913	10 823	10 981	11 990	12 236	12 582
Socket, sylt, konfektyrer	118	11 999	12 728	12 576	12 320	12 290	12 187	12 489	12 945
Salt, kryddor, såser	119	3 618	3 773	3 895	3 631	3 641	3 687	3 771	3 883
Icke alkoholhaltiga drycker	12	9 255	10 840	11 581	10 738	11 558	11 720	11 955	12 330
Kaffe, te, choklad	121	3 671	4 927	5 287	4 616	5 127	5 206	5 314	5 460
Läsk, juice	122	5 584	5 913	6 294	6 122	6 431	6 514	6 641	6 870
Alkoholhaltiga drycker	21	21 579	22 214	22 345	21 772	21 835	21 814	23 191	24 103
Sprit	211	8 373	8 269	7 846	7 417	6 957	6 902	7 064	7 285
Vin	212	6 605	7 191	7 392	7 809	8 190	8 446	9 212	9 517
Öl	213	6 601	6 754	7 107	6 546	6 688	6 466	6 915	7 301
Hushållens konsumtionsutgifter totalt		773 680	808 180	836 502	859 207	895 968	929 240	972 366	1 010 571

1) Classification of Individual Consumption by Purpose.

2) Preliminära uppgifter.

Källa: SCB, Nationalräkenskaperna.

Tabell 17.7**Privat konsumtion efter ändamål 1993–2000 enligt nationalräkenskaperna (SNR), fasta priser, index (1993=100)***Private final consumption expenditure by purpose according to the National Accounts, fixed prices, index numbers*

	COICOP ¹	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000 ²
Livsmedel o drycker	1	100,0	102,8	103,5	106,0	107,4	108,2	109,1	112,3
Livsmedel	11	100,0	102,6	103,6	105,9	107,3	108,3	108,6	111,5
Bröd och spannmålsprodukter	111	100,0	103,4	104,7	106,5	108,3	107,3	106,5	108,1
Kött	112	100,0	102,4	107,1	108,3	109,2	112,8	116,3	118,1
Fisk	113	100,0	107,4	103,8	113,2	112,7	113,3	110,3	112,9
Mjölk, ost och ägg	114	100,0	101,1	101,9	102,6	103,0	103,7	104,4	106,0
Smör, margarin	115	100,0	99,3	99,7	101,4	96,1	93,8	93,3	96,1
Frukt	116	100,0	100,7	100,7	103,9	110,9	109,1	110,7	116,9
Grönsaker	117	100,0	102,5	107,0	111,8	117,2	124,7	120,0	128,7
Socket, sylt, konfektyrer	118	100,0	104,3	98,4	101,0	100,7	98,4	98,6	100,9
Salt, kryddor, såser	119	100,0	102,0	101,6	100,3	100,2	100,3	100,5	102,2
Icke alkoholhaltiga drycker	12	100,0	104,3	103,3	107,4	108,2	107,1	114,4	120,1
Kaffe, te, choklad	121	100,0	100,0	92,3	99,9	95,3	92,6	107,5	116,2
Läsk, juice	122	100,0	107,1	112,1	112,7	117,9	118,4	117,8	120,7
Alkoholhaltiga drycker	21	100,0	99,5	97,3	91,8	92,2	90,2	93,4	95,5
Sprit	211	100,0	92,8	86,1	78,6	71,9	69,6	69,9	70,7
Vin	212	100,0	104,0	100,2	102,2	105,8	106,2	110,8	111,6
Öl	213	100,0	103,4	109,0	98,0	104,6	100,2	106,2	112,0
Hushållens konsumtionsutgifter totalt		100,0	101,7	102,4	103,8	105,9	108,8	113,1	116,6

1) Classification of Individual Consumption by Purpose.

2) Preliminära uppgifter.

Källa: SCB, Nationalräkenskaperna.